

Mesleki Ses Yorumculuğunda Sahne Performansını Etkileyen Faktörler

Yazar
Hüseyin GÖKTAŞ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

*Bu kitap Dr. Öğr. Üyesi Bahar Suvacı'nın danışmanlığında yürütülen Turkan Ashurova'nın "Fakülte Örgüt Kültürü ile Öğrencilerin Bireysel Kariyer Planları Arasındaki İlişkini Belirlenmesi: Anadolu Üniversitesi Örneği" başlıklı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-605-258-680-8

Kitap Adı

Mesleki Ses Yorumculuğunda Sahne Performansını Etkileyen Faktörler

Editör

Ünal İMİK

Yazar

Hüseyin Göktaş

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

EDU000000

DOI

10.37609/akya.499

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

“Sevgili kızlarım Meryem ve Zeynep...”

ÖNSÖZ

Mesleki ses yorumculuğunda sahne performansını etkileyen faktörleri farklı açılardan inceleyen bu araştırmada, ses yorumculuğunu meslek olarak yapan ve bu meslekten maddi gelir elde eden insanlar ele alınmış, ses yorumculuğunda sahne performansı esnasında, öncesinde ve sonrasında yaşanan, yaşanacak olan ekonomik, psikolojik, sosyolojik, mekânsal, teknik altyapı, estetik, dinleyici profili gibi birçok faktöre değinilmiş ve bu faktörler sonucunda ortaya çıkan ve ya çıkacak olan sorunlar ele alınmıştır.

Araştırmada, konuyla ilgili ses yorumculuğu mesleğini icra eden TRT, Kültür Bakanlığı ve özel sektörde performans gösteren çeşitli solistlere kişisel görüşme tekniği uygulanmıştır. Bu yolla konuya yönelik geçmişten gelen önemli tecrübelerle sahip örneklemeler yarı yapılandırılmış bir görüşmeye tabi tutulmuş ve tarama modeli ile yazılı-görsel kaynakların taranması sonucunda ulaşılan nitel ve nicel bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Bu kitabın oluşumuna öncülük eden ve birlikte hareket ettiğimiz çok değerli hocam Sayın Ünal İMİK başta olmak üzere, katkıda bulunan tüm dostlarıma ve zaman ayırıp okumak inceliğini gösteren tüm okuyucularımıza en derin sevgi, saygı ve şükranlarımla.

Hüseyin GÖKTAŞ

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Kavramsal Çerçeve ve Alana Özgü Bilgiler	1
1.1. İnsan ve Müzik İlişkisi	1
1.2. Ses Kavramı.....	7
1.3. İnsan Sesinin Oluşumu	10
1.3.1. Akciğerler	11
1.3.2. Diyafram.....	11
1.3.3. Soluk Borusu.....	12
1.3.4. Ses Telleri.....	13
1.3.5. Küçük Dil.....	14
1.3.6. Büyük Dil.....	14
1.3.7. Yumuşak ve Sert Damak.....	15
1.3.8. Dişler	15
1.3.9. Dudaklar.....	16
1.3.10. Ağız ve Burun	17
1.3.11. Alt Çene.....	17
1.4. Mesleki Ses Yorumculuğu	18

İKİNCİ BÖLÜM

Yöntem	23
2.1. Araştırmanın Modeli	23
2.2. Evren ve Örneklem	23
2.3. Verilerin Toplanması	24
2.4. Verilerin Analizi	24

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular ve Yorum	25
3.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	27
3.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar.....	29

3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	30
3.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	31
3.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	32
3.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	34
3.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	35
3.8. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	36
3.9. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	40
3.10. Onuncu Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	41
3.11. On birinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	43
3.12. On ikinci Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	44
3.13. On üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgu ve Yorumlar	45

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sonuçlar ve Öneriler	47
4.1. Sonuçlar	47
4.1.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	47
4.1.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	48
4.1.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	48
4.1.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	48
4.1.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	48
4.1.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	49
4.1.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	49
4.1.8. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	49
4.1.9. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	50
4.1.10. Onuncu Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	50
4.1.11. On Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	51
4.1.12. On İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	51
4.1.13. On Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	51
4.2. Öneriler	52
4.2.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	52
4.2.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	52
4.2.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Öneriler	53
4.2.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Öneriler	53
4.2.5. Beşinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	53

4.2.6. Altıncı Alt Probleme Yönelik Öneriler	53
4.2.7. Yedinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	53
4.2.8. Sekizinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	54
4.2.9. Dokuzuncu Alt Probleme Yönelik Öneriler.....	54
4.2.10. Onuncu Alt Probleme Yönelik Öneriler.....	54
4.2.11. On Birinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	54
4.2.12. On İkinci Alt Probleme Yönelik Öneriler	54
4.2.13. On Üçüncü Alt Probleme Yönelik Öneriler.....	55
Kaynakça.....	57
Ekler	61
Tez Anket Soruları.....	71
Mesleki Ses Yorumculuğunda Sahne Performansını Etkileyen Faktörler	71

KAYNAKÇA

- ATİNEL, Özge (2018) Yerli ve Yabancı Yapım Çizgi Filmlerin Çocukların Sosyalleşmesi Üzerine Etkisi: Mersin Örneği, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- BAYRAKTAR, Figen vd., (2018) Müzik Kültürü, (1.Baskı), MEB Devlet Kitapları, Ankara
- DOĞANYİĞİT, Satı; KOLUKIRIK, Kubilay ve METİN, Mehmet (2018) İmam-Hatip ve Müezzin-Kayyım Olarak Görev Yapan Bireylerin Ses Kullanımına Yönelik Bilinç Düzeyleri ve Ses Sorunları, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi / Cilt: 20, Sayı: 1
- EKİCİ, Tülay (2008), Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Bir Program Geliştirme Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir.
- ERDAL, Barış (2009) Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri ve Beğeni İlişkisi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Bilimleri Anabilim Dalı, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- GERÇEKER, Muharrem, YORULMAZ, İrfan ve URAL, Arzu (2000) Ses ve Konuşma, K.B.B. ve Baş Boyun Cerrahisi Dergisi.
- İLERİ, Sevcan (2014) Müzik Öğretmeni Adaylarının Ses Kullanım Alışkanlıkları ile Ses Hijyeni ve Ses Hastalıkları Hakkında Bilgi Düzeyleri, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- HAŞHAŞ, Sinan; İMİK, Ünal (2016), “Türk Müziğine Yönelik Çeşitli Tespitler” Çalgı Yapımcılığında Yenilikçi Denemeler, Gece Kitaplığı Yayın Evi, s:55 Ankara.
- İMİK, Ünal (2014), Müzik ve Medya, Gece Kitaplığı Yayınevi, Ankara.
- İMİK, Ünal; HAŞHAŞ, Sinan (2016), Türkiye’de Müzisyen Olmak, Gece Kitaplığı Yayınevi, s:9 Ankara.
- İMİK, Ünal (2014), Çizgi Film ve Müzik, Gece Kitaplığı Yayınevi, Ankara.
- KARAHASANOĞLU Songül; YAVUZ Elif Damla (2015) Müzikte Araştırma Yöntemleri, İTÜ TMDK Yayınları; 7 İstanbul.
- KARAOĞULLARINDAN, Ayşe (2013) Türk Müziği Eğitimi Alanlarda Ses Eğitiminin Ses Alanı ve Ses Kalitesi Üzerine Etkileri, Celal Bayar Üniversitesi Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Anabilim Dalı, Manisa.

- KARASAR Niyazi (2005) Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- MERCİN Levent ve ALAKUŞ Ali Osman (2007) Birey ve Toplum İçin Sanat Eğitiminin Gerekliği, Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi.
- METİN, Binnur (2006) Mekân Müzik İlişkisi Ve İzmir'deki Türkü Barlar Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- MOSCHIS, G.P. ve MOORE, R.L. (1979). Decision making among the young: a socialization perspective. Journal of Consumer Research.
- ÖZ, BİBER Nesrin (2001), İnsanın Kültürel Gelişimde Müzik Eğitiminin Önemi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 1
- SHİNER, Larry (2010) Sanatın İcadı Bir Kültür Tarihi, Çev. İsmail Türkmen, 2.basım Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- TEZTEL, Gülden ve AŞKIN, Cihat (2007). Sahne Heyecanının Türk Müzisyenler Arasındaki Yaygınlığı ve Çözüm Yöntemleri. İTÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:4, Sayı:2, ss:3-10
- UĞURTAY, Özgür (2006) Ses Kısıklığı Yakınması Olan Hastalarda Tedavinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- YENER, Faruk (1996), Müzik, Apa Ofset, Ankara.
- YİĞİT, Nalan (2004) Sesini Profesyonel Olarak Kullanan veya Kullana-
cak Olan Bireylerde Karşılaşılan Ses Sorunları ve Nedenleri, 1924-
2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni
Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi, Süleyman Demirel Üniversitesi,
Isparta 2004.
- İnternet Kaynakları
- <http://www.sanatsal.gen.tr/insan-ve-muzik-iliskisi/> Erişim: 27.04.2019
(Resim 1)
- <https://sarkac.org/2017/12/muzik-teknoloji-osman-bahadir/egypt-orchestra/>Erişim: 20.05.2019 (Resim 2)
- <https://dusunbil.com/konfucyusun-felsefesini-aciklayan-10-alinti/> Erişim: 20.05.2019 (Resim 3)
- <https://www.youtube.com/watch?v=f1bPsDf1MaU> Erişim:27.04.2019
(Resim 4)
- (<http://webders.net/ses-dalgaları-ders-18-277p1.html>) Erişim:
20.05.2019 (Resim 5)
- <http://kisiselbasari.com/wp-content/uploads/diksiyon.png> Erişim:
27.04.2019 (Resim 6)

- <https://www.psikopatolojibilimi.com/2019/01/31/akcigerler-isle-vi-ve-hastaliklari/> Erişim: 20.05.2019 (Resim 7)
- <http://www.karmabilgi.net/diyafram/> Erişim: 20.05.2019 (Resim 8)
- <https://tr.redsearch.org/images/1239015#images-10> Erişim: 20.05.2019 (Resim 9)
- <https://www.nkfu.com/sarkici-ne-is-yapar-hakkinda-bilgi/> Erişim: 29.04.2019 (Resim 10)
- <https://tiyatrolar.com.tr/sahne/istanbul/baba-sahne> Erişim: 02.05.2019 (Resim 11)
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cd13ea2596872.81217092 Erişim: 07.05.2019
- <https://www.psikopatolojibilimi.com/2019/01/31/akcigerler-isle-vi-ve-hastaliklari/> Erişim: 28.05.2019 (Resim 7)
- <http://www.karmabilgi.net/diyafram/> Erişim: 28.05.2019 (Resim 8)
- <https://tr.redsearch.org/images/1239015#images-10> Erişim: 28.05.2019 (Resim 9)
- <http://www.drugurcinar.com/ses-hastaliklari-hakkinda-merak-edilen-ler/> Erişim: 28.05.2019 (Resim 10-11)
- <https://tr.redsearch.org/images/7787391> Erişim: 28.05.2019 (Resim 12)
- <https://brightside.me/inspiration-health/9-things-your-tongue-is-trying-to-tell-you-about-your-health-639210/> Erişim: 28.05.2019 (Resim 13)
- <https://www.sislik.gen.tr/damakta-sivilce-gibi-sislik.html> Erişim: 28.05.2019 (Resim 14)
- <https://www.cnnturk.com/saglik/beyaz-disler-daha-saglikli-degil?page=1> Erişim: 28.05.2019 (Resim 15)
- <https://www.haberturk.com/saglik/haber/1146655-ince-dudaklar-de-zavantaj-mi> Erişim: 28.05.2019 (Resim 16)
- <https://www.sagliksiteneiz.com/burun-boslugu-tumorleri-belirtileri.html/burun-boslugu-tumoru> Erişim: 28.05.2019 (Resim 17)
- <http://www.rinoistanbul.com/cene-estetigi.html> Erişim: 28.05.2019 (Resim 18)